

TÁJÉKOZTATÓ

VISSZAÉLÉS-BEJELENTÉS MEGTÉTELEVEL ÉS A BELSŐ VISSZAÉLÉS-BEJELENTŐ RENDSZER MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

A Magyar Ügyvédi Kamara (a továbbiakban: **MÜK**) az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: **Üttv.**) 194/A. §-ában foglaltak alapján a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: **Panasztörvény**) szerint **belső visszaélés-bejelentési rendszert** működtet.

A belső-visszaélés-bejelentési rendszert a MÜK azon **ügyvéd, európai közösségi jogász, ügyvédi iroda, illetve európai közösségi jogászi iroda** vonatkozásában működteti, aki/amely nem jelöl ki e feladatkörében pártatlan személyt vagy szervezeti egységet, illetve nem bíz meg bejelentővédelmi ügyvédet vagy más külső szervezetet a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésével.

A rendszer működtetésének célja, hogy a fenti foglalkoztatók tekintetében garantálja a visszaélések vagy jogsértések bejelentésének lehetőségét a bejelentő védelme mellett.

A MÜK jelen tájékoztatóban (a továbbiakban: **Tájékoztató**) tájékoztatja a bejelentésre jogosultakat, a bejelentőket és az eljárás egyéb résztvevőit az eljárás menetéről, a résztvevők jogairól és kötelezettségeiről.

Részletesebb tájékoztatásért, kérjük, keresse munkatársainkat az alábbi elérhetőségeink egyikén:
dr. Dékány Dóra (+36306309919, iroda@dekanydora.hu) vagy dr. Molnár Adél (+36209383893, iroda@molnaradel.com)

Mi a belső visszaélés-bejelentési rendszer?

A MÜK a Panasztörvény szerinti belső visszaélés-bejelentési rendszert az Üttv. 194/A. §-a alapján működteti ügyvédek, európai közösségi jogászok, ügyvédi irodák, illetve európai közösségi jogászi irodák (a továbbiakban: **Foglalkoztató**) részére.

Mit lehet bejelenteni?

Jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt.

Ki tehet bejelentést?

A belső visszaélés-bejelentési rendszerbe bejelentést tehet:

- a. a Foglalkoztató által foglalkoztatott,
- b. az a foglalkoztatott, akinek a foglalkoztatónál fennálló foglalkoztatásra irányuló jogviszonya megszűnt,
- c. a Foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött,
- d. az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, ha a Foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll,
- e. a Foglalkoztató tekintetében tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy, valamint a Foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy, ideértve a nem ügyvezető tagot is,
- f. a Foglalkoztatóval szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,
- g. a Foglalkoztatónál tevékenységet végző gyakornok és önkéntes,

- h. a Foglalkoztatóval a d), e) vagy f) pont szerinti jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, és
- i. az a személy, akinek a d), e) vagy f) pont szerinti jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata a Foglalkoztatóval megszűnt.

A bejelentés tekintetében

- foglalkoztatásra irányuló jogviszonynak minősül minden olyan jogviszony, amelyben a foglalkoztatott a Foglalkoztató részére és annak irányítása alatt ellenérték fejében tevékenységet végez vagy önmaga foglalkoztatását végzi (ideértve nemcsak a munkaviszonyt, hanem pl. az egyszerűsített foglalkoztatást, a megbízási jogviszonyt is.),
- foglalkoztatottnak minősül az a természetes személy, aki a Foglalkoztató számára és annak irányítása alatt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében, ellenérték fejében tevékenységet végez, vagy önmaga foglalkoztatását végzi.

Hol lehet bejelentést tenni?

A bejelentést kizárólag az alább meghatározott módon és csatornákon, a visszaélés-bejelentési rendszert működtető MÜK-nél lehet megtenni, a MÜK egyéb úton bejelentést nem fogad.

Más személy vagy szervezet, így például a területi ügyvédi kamara vagy a Foglalkoztató felé közvetlenül bejelentés nem tehető.

A MÜK felé a bejelentést

- a. személyesen a MÜK által meghatározott ügyfélfogadási időben (minden hétfőn 13:00 és 14:00 óra között, vagy előre egyeztetett időpontban a MÜK székhelyén)
- b. postai úton a MÜK 1055 Budapest Szalay utca 7. szám alatti címén,
- c. elektronikus levélben a bejelentes@muknet.hu e-mail címen,
- d. a honlapján elérhető űrlapon

lehet megtenni.

Lehet-e anonim bejelentést tenni?

Igen, a bejelentés névtelenül is megtehető, azonban anonim bejelentés esetén a bejelentőnek figyelembe kell vennie, hogy kapcsolattartási adat megadása hiányában

- amennyiben a bejelentésben megadott információ nem elegendő vagy megfelelő a bejelentés kivizsgálásához, illetve a vizsgálat megindításához vagy eredményes lefolytatásához elengedhetetlenül szükséges információ egyébként bármely okból nem beszerezhető, úgy a vizsgálat eredmény nélkül kerülhet lezárásra,
- a bejelentő részére az eljárással kapcsolatban a MÜK tájékoztatást nem küld,
- a Panasztörvény alapján az anonim bejelentés kivizsgálása mellőzhető.

Milyen védelmet kap, aki bejelentést tesz?

A vizsgálat során a MÜK köteles biztosítani, hogy a bejelentőt nem érje semmiféle hátrányos következmény a bejelentése okán.

Minden, a bejelentő számára hátrányos intézkedés, amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor, és amelyet a Foglalkoztatóval kapcsolatos jogviszonnyal vagy kapcsolattal összefüggésben valósítanak meg, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne. Továbbá minden, a bejelentő tulajdonában álló jogalany vagy a bejelentővel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban vagy más, szerződéses jogviszonyban álló jogalany sérelmére hozott hátrányos intézkedés, amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne. A hátrányos intézkedés lehet különösen a bejelentőnek való felmondás, hátrányos megkülönböztetés, vagy bármely munkajogi szankció. További részleteket a Panasztörvény 41. § tartalmaz. A hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági

eljárás során – ha a bejelentő a bejelentés megtétele jogszerűségét bizonyítja – vélemezni kell, hogy a hátrányos intézkedésre a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor, és a hátrányos intézkedést hozó személyt terheli annak bizonyítása, hogy a hátrányos intézkedés megtételére alapos indokkal és nem a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor.

A bejelentés jogszerű megtétele esetén a bejelentőt nem terheli felelősség a bejelentésben szereplő információk megszerzése vagy az azokhoz való hozzáférés tekintetében, kivéve, ha a bejelentő az információk megszerzésével vagy az azokhoz való hozzáféréssel bűncselekményt követett el. A bejelentő a bejelentés jogszerű megtételéért nem vonható felelősségre, ha a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához.

A bejelentő a fentiekre valamennyi hatósági vagy bírósági eljárás során – a bejelentés megtétele jogszerűségének bizonyítása mellett – hivatkozhat.

Ugyanakkor felhívjuk a figyelmét, hogy a nem tehet nyilvánvalóan valótlan vagy rosszhiszemű bejelentést.

A Panasztörvény szerinti bejelentővédelem kizárólag akkor tejed ki a bejelentőre, ha a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információ a Panasztörvény 1. és 2. sz. mellékletében felsorolt európai uniós jogi aktusok vagy azok végrehajtását, az azoknak való megfelelést biztosító jogszabályi rendelkezések hatálya alá tartozik vagy a bejelentő alapos okkal feltételezi ezt. Ugyanakkor a bejelentővédelem nem illeti meg a bejelentőt, ha

- a) bejelentésével a minősített adatok védelmére vonatkozó szabályokat megszegi,
- b) a bejelentés megtétele során törvényben meghatározott, az orvosi titokra, az ügyvédi titokra vonatkozó titoktartási kötelezettségének nem tesz eleget,
- c) a bejelentés megtétele során az egyházi személy és a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjaként a hivatásánál fogva rá irányadó titoktartási kötelezettségének nem tesz eleget,
- d) a bejelentés megtétele során a bírói ítélezéssel kapcsolatban a törvény által védett titok védelmére vonatkozó szabályokat megszegi,
- e) bejelentésével a büntetőeljárás szabályok szerinti adatkezelési szabályokat megszegi, vagy
- f) a rendvédelmi szervek, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal állományának a tagjaként a bejelentésével az e szervek tevékenységére vonatkozó, jogszabályban meghatározott szabályokat megszegi.

A bejelentés megtétele jogszerű, ha

- a) a bejelentő a bejelentését az Panasztörvényben meghatározott visszaélés-bejelentési rendszerek valamelyikén, az e törvényben meghatározott szabályok szerint tette meg,
- b) a bejelentő a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információt a munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységével összefüggésben szerezte, és
- c) a bejelentő alapos okkal vélemezte, hogy a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információ a bejelentés időpontjában valós volt,
- d) a bejelentő a bejelentését a feladat- és hatáskörrel rendelkező európai uniós intézményeknél, szerveknél, hivataloknál vagy ügynökségeknél teszi meg, és a fenti b) és c) pontja szerinti feltételek teljesülnek.

A Panasztörvény 46. §-a meghatározza továbbá, hogy mely esetekben kell jogszerűen megtett bejelentésnek tekinteni azt, ha a bejelentő a bejelentését nyilvánosságra hozta.

A bejelentővédelem megilleti azt a bejelentőt is, aki anonim jogszerű bejelentést tesz, és későbbi azonosítását követően vele szemben a Panasztörvény 41. § (1) bekezdése szerinti hátrányos intézkedést tesznek vagy a 42. § alkalmazására kerül sor.

A bejelentőre vonatkozó védelemben részesül az is, aki

- a) a jogszerű bejelentést tevő bejelentő részére segítséget nyújt a bejelentés megtétele során,
- b) a jogszerű bejelentést tevő bejelentővel kapcsolatban álló olyan személy – így különösen a bejelentő munkatársa vagy családtagja –, akit a 41. § (2) bekezdése szerinti hátrányos intézkedés érhet.

A bejelentéseket a MÜK fogadja és vizsgálja ki, az eljárásban részt vevő munkavállalók és közreműködők titoktartásra kötelezettek. A MÜK a bejelentő személyes adatait kizárólag akkor hozhatja a Foglalkoztató tudomására, amennyiben ahhoz a bejelentő hozzájárult.

Az állam a bejelentő részére a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben meghatározott támogatásokat biztosítja az ott meghatározott feltételek szerint. Ebben a körben a bejelentő számára tájékoztatást és tanácsadást nyújt a bejelentők rendelkezésére álló eljárásokról és jogorvoslati lehetőségekről, a bejelentők védelmével összefüggő, Panasztörvény szerinti szabályokról, a bejelentők Panasztörvény szerinti jogairól és kötelezettségeiről.

Hogyan kezelik a személyes adatokat az eljárás során?

A MÜK a bejelentőnek, továbbá annak a személynek, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott, és annak a személynek, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezik, a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatait kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezeli.

A bejelentést kivizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat – a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl – a Foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.

Ha a bejelentés természetes személyre vonatkozik, az e természetes személyt megillető, a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti, a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez való joga gyakorlása során a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.

A vizsgálat lefolytatásához nem szükséges személyes adatok a MÜK törli.

Az érintetti jogok gyakorlását a vizsgálat során a MÜK biztosítja.

A vizsgálat lezárását követően 30 napon belül – amennyiben további eljárás a vizsgálat alapján nem indult – a MÜK az adatokat anonimizálja.

Adatkezeléshez kapcsolódó jogai feltételezett megsértése esetén az érintett panasszal fordulhat a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (cím: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11., +36-1-391-1400, ugyfelszolgalat@naih.hu) vagy bírósághoz fordulhat. A per elbírálása a törvényszék hatáskörébe tartozik. A per – az Érintett választása szerint – a lakóhelye szerinti törvényszék előtt is megindítható (a törvényszékek felsorolását és elérhetőségét az alábbi linken keresztül tekintheti meg: <http://birosag.hu/torvenyszekek>)

Az adatkezelés részletes szabályairól, így különösen annak céljáról, jogalapjáról, a hozzáférésre jogosultakról, az adatok kezelésének időtartamáról, az érintetti jogokról ITT tájékozódhat.

Mi történik a bejelentést követően?

A bejelentést a MÜK fogadja és vizsgálja ki.

A bejelentésről a bejelentő – amennyiben ennek lehetőségei a kapcsolattartás módjára tekintettel fennállnak – azonnal, de legkésőbb hét napon belül visszaigazolást kap, illetőleg tájékoztatást kap a jogairól és kötelezettségeiről.

A MÜK a bejelentésben foglaltakat a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított harminc napon belül kivizsgálja. A kivizsgálás határideje különösen indokolt esetben – a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett – meghosszabbítható, azonban a bejelentés kivizsgálásának határideje a meghosszabbítás esetén sem haladhatja meg a három hónapot.

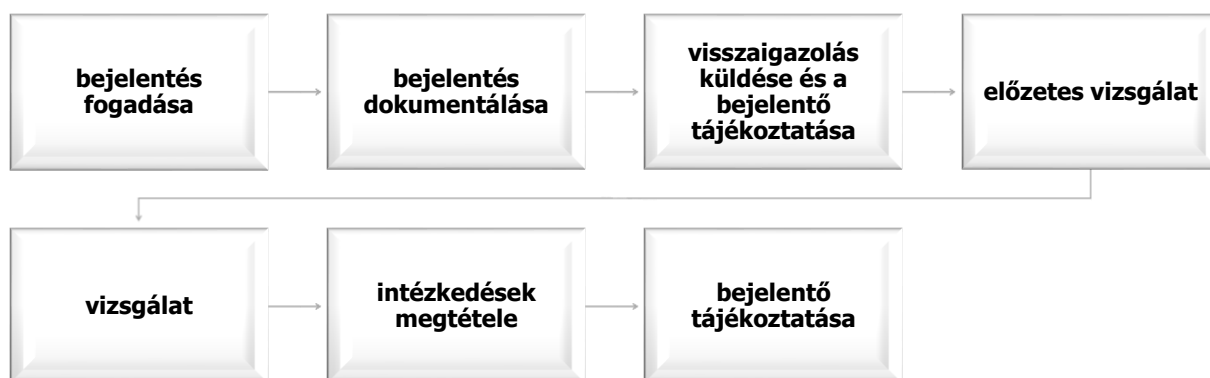
A MÜK egy előzetes vizsgálat során megállapítja, hogy a Panasztörvény alapján van-e helye a vizsgálat mellőzésének. A bejelentés kivizsgálása mellőzhető, ha

- a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,
- a bejelentő a bejelentést azonosíthatatlan Foglalkoztóval szemben tette meg,
- a bejelentést nem a törvény szerint erre jogosult személy tette meg,
- a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, illetve
- a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

A bejelentés kivizsgálása során a MÜK kapcsolatot tart a bejelentővel, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.

A vizsgálat eredményeként a MÜK megállapítja, hogy történt-e jogsértés vagy visszaélés. Amennyiben igen, úgy intézkedési javaslatot készít a Foglalkoztó számára.

A bejelentetőt – amennyiben ennek lehetőségei a kapcsolattartás módjára tekintettel fennállnak – a MÜK tájékoztatja a vizsgálat eredményeiről és az esetleges intézkedésekről.

További kérdései vannak?

Vegye fel a kapcsolatot a MÜK munkatársaival, az alábbi elérhetőségek egyikén:
dr. Dékány Dóra (+36306309919, iroda@dekanydora.hu) vagy dr. Molnár Adél (+36209383893, iroda@molnaradel.com)

Magyar Ügyvédi Kamara

Budapest, 2023. július 24.